

**CENTRUL DE CONSILIERE PSIHOLOGICĂ ȘI ORIENTARE
ÎN CARIERĂ (CCPOC)
UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA**

DEPARTAMENTUL DE CERCETARE

STUDIUL 2

***ANALIZA NEVOILOR DE STRUCTURĂ, COMPETENȚĂ ȘI
RELAȚIONARE ALE STUDENȚILOR LA NIVELUL UVT ÎN VEDEREA
IDENTIFICĂRII NEVOILOR PIEȚEI DE MUNCĂ***
(studiu comparativ)

Introducere

Cel de al doilea studiu derulat de Departamentul de cercetare din cadrul CCPOC Timișoara se bazează pe rezultatele primului studiu, scopul acestuia din urmă fiind de a identifica și explicita principalele nevoi activate în relația student – mediu academic. Reamintim faptul că, pe baza unui studiu preliminar asupra structurii de nevoi de adaptare ale studenților din UVT la mediul universitar, ajungeam la concluzia că această structură include 3 categorii de nevoi, și anume:

A. Nevoia de structură la nivelul căreia au fost identificate 4 fațete - *efort pentru accesarea informației, claritatea informațiilor, organizarea timpului, obiectivitate în evaluare*

B. Nevoia de competență cu alte 4 fațete - *relația teorie-practică, dificultatea conținutului, evaluare sensibilă și limbajul de specialitate*

C. Nevoia de relaționare (manifestată în relația student-profesor) cu 4 fațete: *distanță-apropiere de profesor, interes-dezinteres din partea profesorului, control-autonomie, flexibilitate-rigiditate.*

Scop

Scopul celui de al doilea studiu constă în analiza modului în care nevoile și fațetele acestora se structurează și capătă consistență la nivelul tuturor specializărilor din UVT, prin metoda comparației statistice.

Procedura de lucru

Prima fază a constat în delimitarea domeniilor Universității de Vest și a specializărilor acestora. Astfel, au fost delimitate următoarele 9 domenii și specializări:

1. **Științe exacte** – Matematică, Informatică, Chimie, Fizică
2. **Științele naturii** – Biologie, Geografie
3. **Științe umaniste** – Litere, Istorie, Teologie, Filozofie
4. **Științele sociale** – Sociologie-Antropologie, Științe politice, Științe ale comunicării
5. **Științele socio-umane** – Psihologie, Asistență socială, Științele educației, Kinetoterapie
6. **Științe economice**
7. **Științe juridice**
8. **Domeniu artistic** – Arte plastice, Muzică
9. **Domeniul sportiv**

A doua fază privește construirea chestionarului multifățetat de evaluare a celor trei categorii de nevoi identificate în rândul studenților (de structură, de competență și de relaționare cu cadrul didactic). Chestionarul este alcătuit din 12 itemi egal distribuiți pe cele 3 tipuri de nevoi, câte 1 item pentru fiecare fațetă. Itemii constă în descrierea unei situații din spațiul academic (proce de învățare, doemniul relațional, accesul la bibliotecă, etc), având 5 variante de răspuns din care studentul alege una și numai una pe care o consideră adecvată, fiind un răspuns specific situației. Din punct de vedere al calităților psihometrice, calcularea consistenței interne a probei a dus la obținerea unei valori de .84 a coeficientului Alpha Cronbach (consistență ridicată).

A treia fază a constat în formarea eșantionului de studenți: s-au selecționat aleator câte 60 de studenți ai anului I din fiecare specializare a fiecărui domeniu, iar pentru domeniile sportiv și

științe economice, au fost chestionați câte 150 de studenți. S-a optat exclusiv pentru studenții anului I (aceștia fiind în cel de al doilea semestru de studiu) deoarece obiectivul final al acestor studii urmărește gradul de adaptare a studenților care vin pentru prima dată în contact cu universitatea, tocmai pentru a se putea pune la punct o strategie universitară de întâmpinare a acestor studenți, astfel încât să se reducă la minim stresul legat de mediu și să se faciliteze integrarea acestora. Specificăm faptul că participarea studenților a fost voluntară, iar accesul operatorilor în sălile de seminar s-a făcut cu acordul cancelarilor facultăților respective.

De asemenea, alte date de identificare cerute studentului se refereau și la faptul dacă acesta este student la prima sau la a doua facultate, urmând ca acest criteriu comparativ să fie analizat într-un studiu ulterior.

A patra fază a constat în culegerea datelor și formarea unei ample baze de date, utilizându-se formatul programului statistic pentru științe sociale (SPSS).

A cincea fază a constat în prelucrarea statistică a rezultatelor obținute, rezultatele acestei procesări fiind inserate în tabelele care urmează. Analiza cantitativă comparativă s-a realizat la nivelul fiecărui item al chestionarului, cu alte cuvinte la nivelul fiecărei fațete identificată în structura nevoilor. De asemenea, comparația pe fiecare fațetă a nevoilor (*efort pentru accesarea informației, claritatea informațiilor, organizarea timpului, obiectivitate în evaluare, relația teorie-practică, dificultatea conținutului, evaluare sensibilă, limbajul de specialitate, distanță-apropiere de profesor, interes-dezinteres din partea profesorului, control-autonomie și flexibilitate-rigiditate*) surprinde un aspect **general** (între domenii) și unul **specific** (între specializări).

În cele ce urmează vom prezenta rezultatele prelucrării statistice și analiza calitativă a acestora.

Analiza rezultatelor

Tabelele 1 și 2 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*efort în accesarea informației*” (vezi *Anexa A*)

Se observă că:

- majoritatea studenților din toate domeniile UVT (peste 50%) reușesc să găsească suficiente materiale pentru pregătirea seminariilor folosind bibliografia recomandată de profesor.
- Cele mai mari dificultăți în găsirea surselor bibliografice pentru seminar le întâmpină

studenții din domeniile științele naturii (16,1%) și științe economice (15%), iar din cadrul științelor naturii, cei de la Geografie (41,7%).

- Studenții care nu au reușit să găsească majoritatea materialelor necesare pregătirii seminariilor sunt cei de la științe socio-umane (2, 6%) și de la arte (5%), însă într-un procent ne semnificativ
- Cei care au reușit să găsească singuri în cea mai mare măsură surse de informare pentru realizarea seminariilor sunt studenții de la arte (35%)

Tabelele 3 și 4 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „claritatea informațiilor” (vezi Anexa B)

Se observă că:

- studenții care consideră în cea mai mare măsură că atât notițele luate la curs, cât și suportul de curs oferă informații clare și explicite sunt cei de la științe socio-umane (61,5%) și științe economice (57,5%), procentul cel mai scăzut la nivelul acestui aspect înregistrându-se la studenții de la științele naturii (28,1%)
- cei care consideră că notițele de curs îi ajută la clarificarea noțiunilor, dar suportul de curs nu este clar sunt studenții de la arte (17,5%), procentul fiind însă scăzut
- per ansamblu, cei care consideră că nici notițele, nici suportul de curs nu îi ajută la clarificarea noțiunilor pentru examen sunt într-un procent total ne semnificativ, chiar zero în domeniul științelor exacte, economice și umaniste
- la nivel specific (interspecializări), studenții de la Asistență socială, respectiv Litere consideră în procent semnificativ (81,3%, respectiv 66,7%) că notițele și suportul de curs sunt clare și explicite
- studenții de la științele comunicării (17,6%) consideră că deși explicațiile și notițele de la curs sunt clare, suportul de curs nu îi ajută la clarificarea noțiunilor

Tabelele 5 și 6 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „planificarea activităților și a timpului liber” (vezi Anexa C).

Se constată că:

- studenții domeniului umanist (42,5%, iar din cadrul acestuia specializarea Istorie cu 63,2%) și socio-uman (38,5%, iar din cadrul său științele educației și psihologia cu 43,5%) declară în cea mai mare măsură că reușesc să își planifice activitățile de la școală,

dar și timpul liber

- cei care consideră că își planifică activitățile academice, au rezultate, dar nu mai dispun de timp liber sunt predominant cei din domeniul științelor sociale (48,6%) și arte (41%)
- la nivelul tuturor domeniilor se înregistrează procente nesemnificative ale studenților care recunosc că nu reușesc să îndeplinească la timp sarcinile pentru școală, cu un maxim de 17,5% pentru studenții de la sport
- la nivelul tuturor domeniilor se înregistrează procente nesemnificative ale studenților care declară că nu își planifică timpul și nu își îndeplinesc sarcinile școlare, cu un maxim de 9,4% pentru doemniul științele naturii

Tabelele 7 și 8 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*percepția obiectivității în evaluare*” (vezi Anexa D).

Se observă că:

- studenții domeniului Științe sociale (54,3%, iar la nivelul specializării Științele comunicării cu 64,7%), Socio-umanist (41%, iar la nivelul specializării se află Științele educației și Psihologia cu 47,8%) și Științe economice (32,5%) consideră în cea mai mare măsură că notele sunt în concordanță cu așteptările lor și pe baza informațiilor furnizate de profesori
- faptul că notele sunt rezultatul hazardului este o cogniție întâlnită într-un procent relativ nesemnificativ la nivelul domeniilor UVT, dar cu două „vârfuri”: Științe umaniste (22,5%) și Științele naturii (18,8%)
- pe ansamblul domeniilor studiate, procentul studenților care consideră că există discrepanțe între notele obținute și estimările lor este nesemnificativ, cu o valoare mai ridicată la specializarea Biologie (21,1%)

Tabelele 9 și 10 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*relația teorie-practică*” (vezi Anexa E).

Se constată că:

- studenții dela Sport (57,5%), de la Științe sociale (48,6% cu specializarea Științele comunicării într-un procent de 70,6%) și Științe umaniste (48,7%, iar la nivelul specializării Istoria cu 36,8%) consideră că învață în facultate lucruri utile care le vor folosi în meserie

- studenții care consideră în cea mai mare măsură că informațiile asimilate în cursul facultății le vor folosi puțin în viitoarea profesie, în practică sunt cei de la Științe umaniste (iar la nivelul specializării se află Literele cu 38,1%) și Științele naturii (cu un vârf al Geografiei cu 38,5%)
- procentul studenților care consideră că informațiile acumulate nu le vor folosi în practicarea profesiei alese, pe ansamblul domeniilor, este nesemnificativ
- studenții specializării Asistență socială consideră într-un procent de 62,5% că învață în facultate lucruri utile care le vor folosi în meserie

Tabelele 11 și 12 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*dificultatea conținutului*” (vezi Anexa F).

Se observă că:

- studenții de la Arte (40%) și cei de la Științe socio-umane (35,9% cu un vârf la nivelul specializării Asistență socială de 68% și o „cădere” la nivelul Psihologiei de 13%) consideră că examenele arată nivelul de pregătire și evidențiază competențele dobândite
- studenții de la Sport (35%) și cei de la Științele naturii (34,4% cu cel mai ridicat procent la specializarea Geografie de 46,2%) consideră că cele mai multe examene sunt distorsionate (ne le poți evalua obiectiv dificultatea) prin faptul că se copiază
- examenele sunt foarte dificile consideră studenții din domeniul Științelor Socio-umane într-un procent totuși nesemnificativ (15,4%), pe ansamblul domeniilor fiind procente sub această valoare la nivelul acestui aspect
- se înregistrează procente nesemnificative la nivelul tuturor specializărilor privind percepția de către studenți că examenele sunt ușoare și nu le dau posibilitatea de a vedea realmente cât știu

Tabelele 13 și 14 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*evaluare sensibilă*” (vezi Anexa G).

Se constată că:

- studenții de la Științe sociale (iar la nivelul specializării cei de la Științele comunicării cu 52,9%) și de la Arte (27,5%) sunt încrezători în capacitatea lor de a obține succes la examene. Nici un student care a participat la această cercetare din domeniul Științe

economice și de la specializările Asistență socială și Informatică nu a declarat că este încrezător în capacitatea sa de a obține succes la examene

- procentul studenților care declară că au amânat examenele de teama de a nu avea un eșec, la nivelul tuturor specializărilor, este nesemnificativ, cu cea mai mare valoare la Biologie (21,1%)

Tabelele 15 și 16 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*limbaj de specialitate*” (vezi Anexa H).

Se observă că:

- studenții Științelor umaniste (Istorie cu 38,9%) și Științelor economice consideră că profesorii folosesc un limbaj de specialitate pe care îl înțeleg, pe când cel mai mare procent în afirmația că profesorii utilizează un limbaj accesibil, uzual îl înregistrează studenții de la Arte (25,6%)
- deși în procente nesemnificative, studenții Științelor socio-umane (respectiv Asistența socială cu 20%) consideră că profesorii folosesc un limbaj mult prea elevat sau tehnic, îngreunând înțelegerea

Tabelele 17 și 18 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*distanță – apropiere de profesor*” (vezi Anexa I).

Se observă că:

- la nivelul domeniului, studenții Științelor umaniste (30,8%) și cei de la Sport (30,8%) consideră în cea mai mare măsură că pot comunica ușor cu profesorii nu numai la nivelul tematicii de specialitate, ci și la nivelul altor teme. În ce privește specializările, pentru același item, cele mai mari procente aparțin studenților de la Științele comunicării (47,1%) și Sociologie-Antropologie (38,9%). Cel mai mic procent la nivelul acestui item este înregistrat de către studenții Științelor economice (12,5%)
- nu solicită explicații suplimentare și nu îndrăznesc să pună întrebări profesorilor în cea mai mare măsură studenții specializării Geografie (23,1%), Științele educației și Psihologie (34,8%)
- procentele privind răspunsul studenților la itemul legat de teama de a aborda profesorul pentru o supervizare suplimentară (în afara orelor de curs) este nesemnificativ, cel mai mare procent fiind de 7,7% (Geografie)

Tabelele 19 și 20 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*interes-dezinteres perceput din partea profesorilor*” (vezi Anexa J).

Se constată că:

- cei care consideră că profesorii se implică atât la orele de curs, cât și în afara acestora sunt, la nivelul domeniilor, studenții de la Sport (35%) și Științe sociale (25,7%), iar la nivelul specializării cel mai mare procent este cel al studenților de la Științele comunicării (47,1%). Nici un student al Științelor educației și Psihologiei nu consideră că profesorii se implică atât la orele de curs, cât și în afara acestora.
- Studenții de la Informatică (66%), precum și cei de la Psihologie și Științele Educației (52,2%) se simt în cea mai mare măsură respectați de profesionalismul cadrului didactic, chiar dacă totul se desfășoară la nivel formal
- Pe ansamblu, profesorii sunt percepuți ca nedeținând un interes prea mare în procente relativ scăzute, cu o ușoară creștere la nivelul percepției studenților de la Geografie (38,5%)
- Procentele sunt nesemnificative atât la nivelul domeniului, cât și al specializărilor pentru răspunsul studenților privind totalul dezinteres și slaba pregătire a cadrelor didactice

Tabelele 21 și 22 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „*control-autonomie percepută din partea profesorilor*” (vezi Anexa K).

Se observă că:

- la nivelul domeniilor, studenții de la Științe sociale în cea mai mare măsură consideră că profesorii încurajează *studentul să aducă argumente pro și contra temei* prezentate în timpul cursului, pe când procentul cel mai mic este cel al studenților la Științe economice (5%). La nivelul specializării, cele mai mari procente aparțin studenților de la Sport (35%), Istorie și Sociologie-Antropologie (27,8%)
- studenții Științelor comunicării și Asistenței sociale simt în cea mai mare măsură (64,7, respectiv 56,3%) că profesorii încurajează *formularea de perspective personale* asupra temei discutate, pe când la nivelul domeniilor, cel mai mare procent al răspunsurilor studenților la acest item aparține Științelor sociale (57,1%) și Științelor Socio-umane

(48,7%)

- procentele răspunsurilor studenților care consideră că profesorii nu acceptă nici o perspectivă personală pentru tema discutată, în ansamblul domeniilor și al specializărilor sunt ne semnificative

Tabelele 23 și 24 conțin rezultatele comparative la nivel general, interdomenii, respectiv specific, interspecializări pentru fațeta „flexibilitate - rigiditate” (vezi Anexa L).

Se observă că:

- la nivelul domeniului, studenții de la Științe economice (79,5%) și Socio-umane (73,5%) consideră în cea mai mare măsură că informațiile de la curs și seminar sunt accesibile și utile, iar la nivelul specializării, cele mai mari procente sunt întâlnite la studenții de la Istorie (88,9%) și asistență socială (78,6%)
- cel mai mare procent al studenților care consideră că informațiile de la curs și seminar sunt accesibile, dar inutile sunt cei de la Științele comunicării (52,9%) și Geografie (46,2%).
- Pe ansamblu, procentele din răspunsurile studenților la aspectul *informații inaccesibile și inutile* sunt total ne semnificative

Acțiuni viitoare

Actualmente este în curs de derulare o acțiune care vizează analiza gradului de concordanță dintre nevoile studentului și cererea pieței forței de muncă pentru specializarile mai sus menționate.

NOTĂ: limitele studiului se referă la numărul relativ redus de studenți luați în cercetare, precum și la gradul de omogenitate a grupului testat (studenții anului I).

De asemenea, precizăm că domeniul juridic nu a fost investigat în această cercetare, deoarece au răspuns cu mare întârziere solicitării noastre.